

XVII. évf. 15. szám 2016. július 21.

Őstermelőket érintő változások

2016. június 15-én kihirdetett 2016. évi LXVI. törvény a mezőgazdasági őstermelőkkel kapcsolatosan számos módosítást tartalmaz, amelyek egy része már év közben, 2016-ban hatályba lép. Mezőgazdasági őstermelői igazolvány csak abban az esetben váltható ki, ha a magán-személynek **belföldön** van a saját gazdasága.

Saját gazdaság alatt a termelést ténylegesen végző magánszemély rendelkezési jogosultságát kell érteni a termelési eszközei - ideértve a **bérelt földterületet**, eszközöket is -, a termelés szervezése és a termelés eredményének felhasználása felett. (A SZJA törvény 6. számú melléklete határozza meg, hogy mi minősül őstermelői tevékenységnek.) Változtak a járulékfizetési kötelezettségre vonatkozó szabályok is.

Az eredeti tervek szerint, akik március 31-ig kérvényezték az új őstermelői igazolványt, július 31-ig kapták volna kézhez a kártyás őstermelői igazolványukat. A csúszás miatt a jogszabályt módosítják, így a korábban kapott **ideiglenes igazolványok szeptember 30-ig lesznek érvényesek.**

„F” szektorról

Birtokba vették termelőink a gyümölcssetektor kibővített területét. Elsősorban azok igényeltek ott árusító helyeket, akiknek korábban nem tudtunk legalább hat hónapig folyamatosan leköthető helyet biztosítani.

Az érdekeltek előjegyzési, vagy jelentkezési sorrendben választhattak a lekötetlen helyek közül. Voltak, akik a meglévő, általuk kedvezőtlennek vélt helyüket cserélték újra. Mások viszont a kényelmesebb árusítási körülmény, vagy a több helyen való megjelenés érdekében igényeltek második szektorhelyet is.

Megjelenik kéthetente

A termelők visszajelzése szerint az új helyeket máris megkedvelték, remélhetően sikerül visszatérő vevőkört is kiépíteni. (Állandó hely nélkül ez nehézkes volt.) Ezzel a korábbi F szektoros helyhiány véglegesen felszámolható lesz.

Belépés szállítólevéllel

Bérlőink többsége piacon a kívülről érkező, szállítólevéllel kísért szállítmányokat is fogad. Ennek azonban kötöttségei vannak. A szállítólevéllel belépő járműveknek - az érkezést követően - a megrendelő bérleményéhez kell beállni, és a szállítmányt ott lepakolni. A kirakodást, az áru átvételét két órán belül be kell fejezni, és a beszállítói járműnek a piac területét el kell hagyni.

Szállítólevéllel kísért termelői beszállítás esetén az áru átvételét követően a termelői járműnek el kell hagyni a piac területét. Majd a pénztáron keresztül történő fizető belépés után állhat a termelő az árusító helyére.

Az évek során megszorodott a szállítóleveles - ingyenes - belépések száma. Számos olyan esetre derült fény, amely felveti a visszaélés gyanúját. Ennek kiszűrése érdekében társaságunk szigorítani kívánja a szállítólevéllel érkező járművek belépését.

Továbbra sincs akadálya a beszállításnak, de a jogosultságát és a valódiságot folyamatosan ellenőrizni fogjuk. A belépést követően a járművek haladását - a szállítólevélen megjelölt bérlőhöz történő megérkezésig - a beléptető rendszeren keresztül lekötjük. Visszaélés - akár valótlan adatokkal kiállított szállítólevél, vagy egyéb piaci értékesítés - esetén az adott jármű a későbbiekben kizárólag díjfizetés ellenében léphet a piacra, súlyosabb esetben kitiltásra kerül.

PIACI HÍREK

Piacra belépni

A nyitva tartási rendnek megfelelően a V2 kártyával belépő járművek legfeljebb 18:00 órától hajthatnak a piac belső területére, és piacnyitásig a kijelölt helyen várakozhatnak.

A helybiztosításos termelők ajánlott érkezési időpontja 17:00 óra. Ezt követően a szektor-helyekre való beállítás folyamatosan történik.

Azért tartjuk fontosnak a fentieket újból kihangsúlyozni, mert a nyitva tartási rendtől eltérő, korábbi érkezéssel még előbbi időpontra tolná a kereskedés megkezdése. Holott, a helybiztosításos termelőknek és a kártyával rendelkező vevőknek nyitásig így is elegendő idő áll rendelkezésre a belépéshez, a kipakoláshoz, illetve a vevőknek a kínálat felméréséhez.

Jó hely, minőségi áru

Nem lehet mindenki számára egyformán „jó” helyet biztosítani. Amúgy sem könnyű eldönteni, hogy kinek melyik szektorhely a legideálisabb. Az igények sem azonosak. Bizonyos termékek szakosodott szektorhelyeken, sorokon kelen-dőbbek. Egymás közelében vannak a hasonló portékát árusító termelők, könnyebb lehet az egységes árképzés is. Példaként említhetjük a szántóföldi termények körzetét a B szektor-ban, a gyökérfélék teljes kínálatát a G szektor-ban, vagy a D szektor uborkaválasztékát.

De vannak termékfélék és termelők, melyek/akik nem „tűrik” maguk mellett a konkurenciát. Helyenként - pl. a B, D, H szektorokban -, és alkalmanként - főleg a nyári szezonban - a vegyes, átfogó választék az ideális kínálati kép.

Az árak alakulása sem feltétlenül a környék frekventáltságán múlik, a kereslet kínálat függvényében alakul. Vannak termelők azonban, akik egy-egy árucikket az átlagoshoz képest drágábban kínálnak. Ez független a szektorban való elhelyezkedéstől, sokkal inkább az áru

minősége, megbízhatósága, a szállítói készség, és a folyamatos felhozatal számít. A „kiemelt” termelői áru kelendősége maga a kifogástalan primőr, gyümölcs, burgonya, vagy káposztaféle.

Lapos barack

Az utóbbi tíz-tizenöt évben közismertté, közkedvelté vált a lapos, vagy pogácsa barack, ami már jó ideje a hazai kertészetekben is termő ízletes áru.

A különleges gyümölcs jó száz évvel ezelőtt került Jáva szigetéről Londonba, majd onnan terjedt el a kontinensen és jutott el Amerikába. Ma már sok ezer fajtája ismert. A barack formájából alakult ki a neve. Mivel Kínában is terem, nálunk kínai, vagy japán baracknak is nevezik. Amerikai elnevezése - kedvelt édességükre hasonlítva - fánkbarack, vagy ufó barack.

A gyümölcs közkedveltsége ízének, zamatának köszönhető. A több évtizedes nemesítések révén nem csak élvezeti értéke javult, de megjelentek a nagyobb termőképességű, tetszetős, keményebb húsú fajták. Ezen tulajdonságok által vált piacképesé a korábban könnyen sérülő, nyomódásra érzékeny, színtelen, repedésre hajlamos apró termésű barackféle. A lapos barack hazai telepítéséhez kecsegtető volt az őszibarackhoz képest jóval magasabb árszint is. A jelentős árkülönbség azonban az évek során folyamatosan csökken.

A nagybani piac kínálatában nagyjából tizenöt éve jelent meg, a korábbi években csak zömmel spanyolimportból származó lapos barackot lehetett kapni. A piaci kínálatban azonban továbbra is szerepet osztanak az importárura, mert a hazai termésű gyümölcsöt megelőzve (májustól folyamatosan) kerül a kínálatba, ezzel kiterjeszti a szezont, és a hazai termést bevezeti a keresleti szférába.